

Sygn. akt I NSW 3738/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu wyborczego K.P.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 16 lipca 2020 r. K. P. złożyła protest przeciwko wyborowi
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując, że zaobserwowała ciąg
nieprawidłowych działań w pracy Obwodowej Komisji Wyborczej w gminie L.
Wnosząca protest nie zajęła jednoznacznego stanowiska w zakresie oceny
wskazanych w treści protestu nieprawidłowości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), określa ona zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Natomiast zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Ponieważ przepis art. 82 § 1 k.wyb. w odniesieniu do protestów wnoszonych przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP w 2020 r. jest stosowany „odpowiednio” (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020), nie budzi wątpliwości, że zarzuty protestu mogą obejmować również naruszenie tych przepisów u.wyb.2020, dotyczących „głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów”, które regulują te zagadnienia w sposób szczególny wobec k.wyb.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb. Przepis ten odsyła do treści całego art. 321 k.wyb., a zatem do wszystkich jego jednostek redakcyjnych, czyli również do § 3 określającego podstawowe warunki, którym protest wyborczy powinien odpowiadać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2015 r., III SW 59/15).

Sąd Najwyższy rozpatruje protest w postępowaniu nieprocesowym. Oznacza to w szczególności, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje między innymi art. 511 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wniosek o wszczęcie

postępowania (nieprocesowego), a taką rolę w niniejszym postępowaniu spełnia bez wątpienia protest, powinien czynić zadość przepisom o pozwie. Regulujący te kwestie art. 187 § 1 k.p.c. stanowi zaś, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, co oznacza, że na podstawie art. 126 § 1 pkt 6 k.p.c., jak każde pismo procesowe, powinien zawierać podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.

Protest złożony przez K. P. nie został przez nią podpisany, co stanowi nieusuwalny brak formalny, skutkujący koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., III SW 84/15). Brak jest bowiem podstaw do wezwania skarżącej do usunięcia tego braku formalnego. Wszczęcie postępowania naprawczego na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 511 § 1 k.p.c. w zw. z art. 323 § 1 k.wyb, przy założeniu maksymalnego wykorzystania przewidzianych w k.p.c. terminów (zob. np. art. 139 § 1, 165 § 2 k.p.c.), uniemożliwiłoby Sądowi Najwyższemu podjęcie uchwały o ważności wyboru Prezydenta w terminie określonym w art. 15 ust. 3 u.wyb.2020. Przemawia to za wykluczeniem dopuszczalności wzywania wnoszącego protest do uzupełniania braków formalnych tego pisma na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2020 r., I NSW 26/20).

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji postanowienia.